

Høringsnotat – videreføring av forskrift om investeringsvirksomhet og investeringstjenester fra foretak i tredjeland til profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge (kontraktskontinuitet)

1 Innledning og bakgrunn

Finansdepartementet fastsatte 20. desember 2018 midlertidig forskrift om investeringsvirksomhet og investeringstjenester fra foretak i tredjeland til profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge (kontraktskontinuitet) (forskrift 20. desember 2018 nr. 2204). Forskriften gjelder ytelse av investeringstjenester for foretak fra Storbritannia og er fastsatt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 9-36 sjette ledd.

Forskriften er fastsatt i forbindelse med forberedelser til Storbritannias uttrede fra EU. Formålet er å sørge for at det er klart at foretak i Storbritannia som yter investeringstjenester for norske profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter, kan fortsette med dette. Norske foretak inngår ikke-cleared derivatavtaler (OTC-derivater) med verdipapirforetak bl.a. i UK. I derivatkontraktens levetid kan oppfyllelse av visse avtaleforpliktelser anses som yting av en investeringstjeneste. Sett i lys av både størrelsen på det aktuelle markedet og disse avtalenes betydning i finansmarkedet, er forutsigbarhet på dette området sentralt for finansiell stabilitet og markedenes integritet.

Når Storbritannias overgangsperiode er over 31. desember 2020, vil foretak i Storbritannia miste deres rett etter EØS-avtalen til å drive med grensekryssende virksomhet til land i EØS, hvis det ikke finnes andre rettsgrunnlag for slik grensekryssende virksomhet.

Formålet med høringsnotatet er å klargjøre hvor lenge foretak kan yte investeringstjenester i medhold av den midlertidige ordningen som er fastsatt i forskriften. I dette notatet foreslås det å endre forskriften om kontraktskontinuitet slik at det blir klart at foretak som hadde tillatelse til å drive med investeringsvirksomhet fra Storbritannia, kan fortsette med dette inntil 31. desember 2022.

Departementet sender nå et utkast til endringer av forskriften på høring slik at relevante interessenter kan gi innspill til de aktuelle endringene.

2 Gjeldende rett

Etter verdipapirhandelloven § 9-36 sjette ledd kan departementet i forskrift gi bestemmelser om at foretak med hovedsete utenfor EØS, kan yte investeringstjenester og drive investeringsvirksomhet i Norge i nærmere bestemte tilfeller.

Slik forskrift ble gitt 20. desember 2020. Midlertidig forskrift om investeringsvirksomhet og investeringstjenester fra foretak i tredjeland til profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge (kontraktskontinuitet), har følgende ordlyd:

«§ 1. Et foretak med hovedsete utenfor EØS som 12. april 2019 hadde tillatelse til å drive investeringsvirksomhet eller til å yte investeringstjenester med tilknyttede tjenester i Norge basert på hjemlandskonsesjon og retten til tjenesteyting etter EØS-avtalen, jf. verdipapirhandelloven § 9-34 og finansforetaksloven § 5-5, kan etter 12. april 2019, uten tillatelse fra Finanstilsynet, fortsatt drive slike investeringsaktiviteter fra forretningsstedet i

hjemstaten overfor profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge. Det samme gjelder for filial etablert i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, samt i Gibraltar, av foretak som 12. april 2019 hadde adgang til drive investeringsvirksomhet eller til å yte investeringstjenester med tilknyttede tjenester i Norge.

§ 2. Finanstilsynet kan fastsette vilkår for foretakets investeringsaktiviteter og gi pålegg om retting, herunder pålegg om opphør av virksomheten. Finanstilsynet kan ved forskrift eller enkeltvedtak innskrenke eller oppheve retten til fortsatt tjenesteyting etter § 1 annet punktum.

§ 3. Forskriften trer i kraft 1. januar 2019.»

3 EØS-rett

Det følger av verdipapirhandelloven § 8-1 (lov 29. juni 2007 nr. 74) at verdipapirmarkedsforordningen (forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter (MiFIR)) gjelder som norsk rett.

Etter MiFIR artikkel 46(1) og (2) kan et foretak plassert i et land utenfor EØS yte investeringstjenester til kvalifiserte motparter og profesjonelle kunder i henhold til avsnitt I i vedlegg II til direktiv 2014/65/EU (MiFID II) dersom det er registrert i ESMA's register over tredjelandsforetak. ESMA skal registrere foretak bare dersom kommisjonen har truffet beslutning om ekvivalens i medhold av artikkel 47 nr. 1. Kommisjonen har uttalt at de ikke vil gi Storbritannia slik ekvivalens i forbindelse med at Storbritannias overgangsperiode ender 31. desember 2020.¹

Det følger videre av MiFIR artikkel 46(4) femte avsnitt at medlemslandene kan gi tillatelse til foretak plassert i et land utenfor EØS til å yte investeringstjenester og tilhørende tjenester til kvalifiserte motparter og profesjonelle kunder, hvor kommisjonen ikke har gitt beslutning om ekvivalens i medhold av artikkel 47 nr. 1.

4 Departementets vurdering av forslag til endringer

Den gjeldende forskriften om kontraktskontinuitet har ikke bestemmelser om når den oppheves, men det fremgår av tittelen at forskriften er av en midlertidig karakter. Etter departementets syn er det derfor viktig å presisere at forskriften også vil gjelde etter 31. desember 2020, men at det samtidig med dette presiseres at forskriften ikke er permanent. Departementet foreslår derfor å endre forskriften slik at det fremgår at den oppheves 31. desember 2022.

Departementet viser at det har vært noe usikkerhet i markedet om forskriften vil videreføres. Forskriften er viktig for at norske aktører skal kunne bruke sentrale tjenester knyttet til derivathandel. Sikkerhet for fortsatt adgang til det britiske markedet er sentralt

¹ Se fotnote 21 i «COMMUNICATION FROM THE COMMISSION [...]: Getting ready for changes – Communication on readiness at the end of the transition period between the European Union and the United Kingdom», COM(2020) 324 Final, 9. juli 2020.

for å sikre markedets integritet og finansiell stabilitet. Departementet mener derfor det er forsvarlig og hensiktsmessig at forskriften forlenges.

Samtidig er det klart at den adgangen britiske markedsaktører har frem til Storbritannias generelle overgangsordning tar slutt, vil måtte endre seg på noen områder. Departementet mener det ikke vil være heldig å gi ett enkelt tredjeland's foretak tilgang til det norske markedet uten at det stilles ytterligere vilkår for denne tilgangen. Det kan blant annet være behov for å sikre adgang til å drive tilsyn i det aktuelle tredjelandet. Det er derfor viktig å fremheve at forskriften ikke er permanent, og at den med tiden vil opphøre. Departementet mener derfor det er riktig å fastsette et tidspunkt for oppheving av forskriften, slik at markedsaktører får en tydelig beskjed om at de ikke kan forutsette permanent adgang etter forskriften. Samtidig antar departementet at man innen forskriftens utløp vil ha mer kunnskap om det britiske regelverket på dette området, slik at kommisjonen kan gi ekvivalens eller man kan komme til en mer permanent løsning fastsatt i medhold av forskriftshjemmelen i verdipapirhandelloven.

Etter departementets vurdering bør forskriften oppheves 31. desember 2022.

Departementet viser til endringsforslagene i forskriften § 3.

Departementet legger videre til grunn at fristen for når et foretak hadde tillatelse til å yte de aktuelle tjenestene i Norge bør forlenges frem til overgangsperiodens slutt.

Departementet mener derfor fristen i § 1 bør settes til 31. desember 2020.

Departementet viser til endringsforslaget i § 1.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forutsigbare rammevilkår for aktører som på kort sikt er avhengige å bruke investeringstjenester fra foretak plassert i Storbritannia, er viktig for å redusere negative konsekvenser av Brexit. Disse negative konsekvensene kan blant annet være mulige risikoer mot finansiell stabilitet og markedets integritet. Forskriften har som formål å bidra til å sikre slike forutsigbare rammevilkår, ved at forskriften går fra være midlertidig med ukjent opphevelsesdato, til å nå få en opphevelsesdato som følger av forskriften.

Endringene som følger av forskriften, har ikke konsekvenser for offentlige myndigheter.

6 Endringer i forskriftsteksten

I midlertidig forskrift 20. desember 2018 nr. 2204 om investeringsvirksomhet og investeringstjenester fra foretak i tredjeland til profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge (kontraktskontinuitet) gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Et foretak med hovedsete utenfor EØS som *31. desember 2020* hadde tillatelse til å drive investeringsvirksomhet eller til å yte investeringstjenester med tilknyttede tjenester i Norge

basert på hjemlandskonsesjon og retten til tjenesteyting etter EØS-avtalen, jf. verdipapirhandelloven § 9-34 og finansforetaksloven § 5-5, kan *også etter 31. desember 2020*, uten tillatelse fra Finanstilsynet, fortsatt drive slike investeringsaktiviteter fra forretningsstedet i hjemstaten overfor profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter i Norge. Det samme gjelder for filial etablert i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, samt i Gibraltar, av foretak som *31. desember 2020* hadde adgang til drive investeringsvirksomhet eller til å yte investeringstjenester med tilknyttede tjenester i Norge.

I § 3 skal nytt annet punktum lyde:

Forskriften oppheves 31. desember 2022.